

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-83>

**DETERMINATION OF MODERN METHODS OF FORMATION
OF CREATIVE ABILITIES IN THE TRAINING OF FUTURE
DESIGNERS 022 «CULTURE AND ART»**

**ВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО МЕТОДУ ФОРМУВАННЯ
ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ
ДИЗАЙНЕРІВ НАПРЯМКУ 022 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»**

Rylypchuk O. D.

*PhD of Technical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Design
Kyiv National University of Construction
and Architecture
Kyiv, Ukraine*

Пилипчук О. Д.

*кандидат технічних наук, доцент
кафедри дизайну
Київський національний університет
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Polubok A. P.

*PhD of Technical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Design
Kyiv National University of Construction
and Architecture
Kyiv, Ukraine*

Полубок А. П.

*кандидат технічних наук, доцент
кафедри дизайну
Київський національний університет
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Avdieieva N. Yu.

*PhD in Architecture, Associate Professor,
Head of the Department of Architecture
and Design
Institute of Innovative Education,
Kyiv National University of Life and
Architecture
Kiev, Ukraine*

Авдєєва Н. Ю.

*кандидат архітектури, доцент,
завідувачка кафедри архітектурно-
проектної справи
Інститут інноваційної освіти,
Київського національного університету
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Постановка проблеми. Визначення сучасного методу формування творчих здібностей майбутніх дизайнерів напрямку підготовки 022 «Культура і мистецтво», є необхідною складовою у навчальному процесі та подальшій самостійній роботі при реалізації творчих проєктів. Як один з інноваційних напрямків, може бути розробка логічно-обґрунтованого методу – вибір колористичного рішення образотворчого мистецтва при проєктуванні інтер'єру, для створення гармонійно-комфортного довкілля людини [5].

Сьогодні проблеми, пов'язані з розвитком творчих здібностей у вищій освіті, розглядаються у контексті оригінальності та креативності

із застосуванням імпровізації при досягненні потрібного творчого завдання [1, 2, 4, 5]. Вивчаються аспекти художньої освіти щодо композиційного аналізу предметного середовища та візуального мистецтва, які не виключають, а доповнюють один одного (у контексті синтезу мистецтв) [7]. Актуальними є дослідження емоційної та асоціативної складової мистецтва та творчого процесу з позицій психології [6]. У зв'язку з пандемією COVID-19 у всьому світі, а також з військовим становищем в Україні одними з найбільш актуальних питань стає проблема дистанційного навчання у творчій освіті художників та дизайнерів. Розуміючи, що художнє навчання завжди відбувалося практично у безпосередньому та тісному контакті педагога і учня, виникає дефіцит функції уроків мистецтва та дизайну. У дослідженні ставиться проблема необхідності трансформації методів навчання майбутніх спеціалістів [3].

Результати та обговорення. Для визначення сучасних методів формування творчих здібностей у підготовці майбутніх дизайнерів групою респондентів, які склалися із студентів спеціальності 022 «Дизайн», кваліфікації «Магістр». Київського національного університету будівництва і архітектури, було проаналізовано видатні витвори мистецтва (живописні зображення картин, виконані у різних жанрах, стилях і техніках). Опитування проводилось протягом 2021–2022 навчальних років. Загальна кількість респондентів склала 35 чоловік. Зображення відомих творів світового мистецтва були проаналізовані щодо: 1) емоційного стану у момент сприйняття (наприклад, позитивний, негативний, нейтральний); 2) рівня залучення та естетичної оцінки на момент сприйняття; 3) колірних асоціацій; 4) композиційного елементу.

Отримані результати дали можливість розробити практичний метод у формуванні творчих здібностей та реалізації завдань творчого задуму, що складається з послідовно-логічних етапів: 1) аналіз внутрішнього простору, створення його колористичного вирішення відповідно творчому задуму та з урахуванням його типологічних характеристик; 2) створення або вибір художнього твору відповідно до необхідного емоційного стану та асоціативного впливу, отриманого від сприйняття загального колористичного рішення; 3) створення та аналіз взаємозв'язку колористичного рішення інтер'єру та абстрактної композиції, розміщеної в ньому; 4) коригування композиційними засобами колористики та асоціативними методами потрібного ступеня візуального комфорту.

Для підтвердження використання розробленого у ході дослідження практичного методу, заснованого на композиційних засобах у

досягненні відповідного емоційного стану та асоціацій від сприйняття предметів образотворчого мистецтва, що знаходяться в інтер'єрі, спеціальності 022 «Дизайн», кваліфікації «Магістр», було виконано практичне завдання з навчального предмету «Живопис». Студентам було запропоновано створити асоціативну композицію з подальшим розміщенням її в існуючому інтер'єрі, а також створити гармонію колористичного рішення художньої композиції та внутрішнього простору. При виконанні цього завдання студент мав проаналізувати свою композицію згідно з процесом сприйняття картини, а саме співвідношення контрастності, яскравості (загальної колірної розв'язки) та загального колористичного рішення.

Розробляючи колірну гаму композиції студенти враховували таке:

- 1) форму предмета та плями, які несуть цей колір, що є одним із найважливіших факторів, що впливає на емоційне сприйняття;
- 2) можливість кольорових композицій, що характеризуються параметрами за світлом, кольоровими тонами, насиченістю хроматичних та ахроматичних кольорів;
- 3) можливість обмеженої палітри кольорів для досягнення гармонійного і цілісного ефекту;
- 4) вплив кольору висвітлення на загальну колористику внутрішнього простору;
- 5) колір – як сильний засіб враження на людину для досягнення потрібного ступеня візуального комфорту.

Ефективність впровадження виявилася: у знайомстві студентів із практичним методом при проектуванні та використанні колірних рішень в образотворчому мистецтві як способу створення комфортного, гармонійного внутрішнього простору різного призначення.

Висновки. Представлені дослідження є перспективним для формування методології педагогічної освіти дизайнерів-художників, їхнього творчого розвитку у майбутній професійній діяльності. Також враховуючи сучасні реалії, викликані переходом на можливу дистанційну чи змішану освіту, запропоновані нами практичний метод може бути рекомендованим способом для практичної реалізації та успішно застосовані як для очної форми навчання так і дистанційної.

Література:

1. Пилипчук О.Д., Полубок А.П. Застосування естетичних можливостей колористики інтер'єру в навчальному процесі підготовки художників-дизайнерів // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Київ: КНУБА, 2021. Вип. № 61. С. 107–115. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.61.107-115>.

2. Пилипчук, О.Д., Полубок, А.П. Современные методы взаимодействия художественно-изобразительной и проектно-дизайнерской практики. Materials of the International scientific and practical conference Cultural studies and art criticism: things in common and development prospects: conference proceedings, 27–28 November 2020, Venice. Riga: Baltija Publishing, 2020, 12–15. ISBN 978-9934-26-004-9. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-004-9-70>.

3. Dilmaç, S. (2020). Students' Opinions about the Distance Education to Art and Design Courses in the Pandemic Process. *J. Education*, vol. 10(3), pp. 113-126. DOI: <https://doi.org/10.5430/wje.v10n3p113>.

4. Pylypchuk, O. (2020). Determination of methods for improving the aesthetic of the environment with the help of visual art. *Colloquium-journal*, 30(82), pp. 4–6. DOI: <https://doi.org/10.24412/2520-2480-2020-3082-4-6>.

5. Pylypchuk, O., Krivenko, O., Kolomiets, Y., Bulhakova, T., Shmeliyova, O. (2021). Formation of Creative Abilities of Design Artists in the Design of Colour Schemes of Fine Art Objects in the Interior. Proceedings of the 7th International Conference on Social Science and Higher Education (ICSSHE 2021), Oct. 28-30, 2021, Xiamen, China. *J. of Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, Atlantis Press SARL, Part of Springer Nature, Vol. 598, pp. 10–15. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.211122.047>.

6. Schoch, K., Ostermann T. (2021). Giving the Art Greater weight in Art Psychology: RizbA, a Questionnaire for Formal Picture Analysis, *J. Creativity*, vol. 7(2), pp. 373-410. DOI: <https://doi.org/10.2478/ctra-2020-0019>.

7. Sesigür, A., Edeer, Ş. (2021). Place-based visual arts education in natural environment. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 11(1), pp. 97-134. DOI: <https://doi.org/10.14527/pegegog.2021.003>.